

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΑΤΗΣ

Η Επιτροπή στο GUIDANCE NOTE ON FRAUD RISK ASSESSMENT AND EFFECTIVE AND PROPORTIONATE ANTI-FRAUD MEASURES έχει αναπτύξει συγκεκριμένη μεθοδολογία για την αυτο-αξιολόγηση κινδύνων που σχετίζονται με θέματα απάτης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

- ❑ Περιγραφή/προσδιορισμός κινδύνου
- ❑ Ποσοτικοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης και επίπτωσης του Μικτού Κινδύνου (= *gross risk*). Μικτός κίνδυνος θεωρείται το επίπεδο κινδύνου, πριν ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα κάποιου υφιστάμενου ή προγραμματισμένου μέτρου ελέγχου.
- ❑ Εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων ελέγχου που ήδη εφαρμόζονται για τον περιορισμό του *μικτού κινδύνου*
- ❑ Εκτίμηση του «καθαρού» (*net*) κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου και της αποτελεσματικότητάς τους, δηλ. η κατάσταση ως έχει αυτή τη στιγμή [=καθαρός (υπολειπόμενος) κίνδυνος – net (residual) risk]
- ❑ Εκτίμηση του αποτελέσματος που θα έχουν στον «καθαρό» κίνδυνο, τα επιπρόσθετα μέτρα ελέγχου που προγραμματίζεται να ληφθούν.
- ❑ Καθορισμός του κινδύνου-στόχου (target risk). Αναφέρεται στο επίπεδο κινδύνου *που θεωρείται ως ανεκτό* (αφού ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα υφιστάμενων ή σχεδιαζόμενων μέτρων ελέγχου).

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής υποστηρίζεται από ένα εργαλείο **Αυτο-αξιολόγησης Κινδύνου Απάτης**, σε πλατφόρμα excel.

Ακολουθούν οι οδηγίες χρήσης του εργαλείου, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα 1 του GUIDANCE NOTE.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το εργαλείο καλύπτει τρεις βασικές λειτουργίες/ διεργασίες σε τρεις ενότητες:

- **Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων** (ενότητα 1 στο excel)
- Υλοποίηση και Επαλήθευση Πράξεων, εστιάζοντας στις δημόσιες συμβάσεις και το κόστος εργασίας (ενότητα 2)
- Πιστοποίηση κόστους από τη ΔΑ και Πληρωμές (ενότητα 3).

Στην κάθε ενότητα:

- υπάρχει ένα αρχικό φύλλο εργασίας (εξώφυλλο), το οποίο κωδικοποιεί και περιγράφει τους κινδύνους που αφορούν στη συγκεκριμένη διεργασία. Η κωδικοποίηση είναι της μορφής SR1, SR2, κλπ
- ακολουθούν φύλλα εργασίας που αφορούν σε κάθε επιμέρους κίνδυνο και σε αυτά τα φύλλα εισάγεται η βαθμολογία και αξιολόγηση.

Επιπρόσθετα, μέσω της ενότητας 4 του excel, συνιστάται στη ΔΑ να αξιολογεί τους κινδύνους απάτης σε σχέση με οποιαδήποτε δημόσια σύμβαση διαχειρίζεται απ' ευθείας, π.χ. στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας. Σε περίπτωση που η ΔΑ δεν υλοποιεί καμία δημόσια σύμβαση για την οποία απαιτείται αξιολόγηση κινδύνου απάτης, η ενότητα 4 δεν χρειάζεται να συμπληρωθεί.

Σημείωση: μόνο τα κίτρινα κελιά στα φύλλα εργασίας του excel πρέπει να συμπληρώνονται από την ομάδα αυτο-αξιολόγησης.

1. Περιγραφή κινδύνου

Ως βοήθεια για την ομάδα αυτο-αξιολόγησης, έχουν ήδη προκαθοριστεί και περιγραφεί στο εργαλείο κάποιοι κίνδυνοι απάτης ανά διεργασία.

Παράδειγμα: Στη διεργασία «Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων» (ενότητα 1), οι κίνδυνοι που έχουν προκαθοριστεί/ εισαχθεί στο σύστημα, είναι:

- ✓ Η σύγκρουση συμφερόντων σε Επιτροπή Αξιολόγησης
- ✓ Τα ψευδή στοιχεία που δηλώνουν οι αιτούντες/ υποψήφιοι
- ✓ Η διπλή χρηματοδότηση.

Όλοι οι προκαθορισμένοι στο εργαλείο κίνδυνοι πρέπει να αξιολογηθούν από την ομάδα, αλλά εφ' όσον εντοπισθούν και άλλοι κίνδυνοι, μπορούν να εισαχθούν αντίστοιχες γραμμές στα φύλλα εργασίας.

Τίτλος πεδίου στο εργαλείο	Οδηγία/Περιγραφή
Κωδικός Αναφοράς Κινδύνου	Για κάθε κίνδυνο υπάρχει ένας μοναδικός Κωδικός Αναφοράς. Τα γράμματα του κωδικού παραπέμπουν στη διεργασία στην οποία εντοπίζεται ο κίνδυνος, όπως ακολούθως: <ul style="list-style-type: none"> • SR = Risk in the "Selection of applicants" process «Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων» • IR = Risk in the "Implementation and Monitoring" «Υλοποίηση και Επαλήθευση Πράξεων» • CR = Risk in the "Certification and Payment" «Πιστοποίηση κόστους από τη ΔΑ και Πληρωμές» • PR = Risk in the "Direct Procurement by the MA" «Αναθέσεις που γίνονται απευθείας από τη ΔΑ» Οι αριθμοί στον κωδικό αποτυπώνουν τη σειριακή αναφορά ταυτοποίησης.
Τίτλος Κινδύνου	Ο τίτλος
Περιγραφή Κινδύνου	Η περιγραφή
Ποιος εμπλέκεται στο κίνδυνο?	Αναφέρονται οι φορείς που εμπλέκονται στο συγκεκριμένο κίνδυνο (δηλ. σε περίπτωση διάπραξης απάτης, τα εμπλεκόμενα άτομα προέρχονται από τους εν λόγω φορείς). Τέτοιοι φορείς μπορεί να είναι: ΔΑ, ΕΦΔ, Αρχή Πιστοποίησης, Δικαιούχοι, τρίτα μέρη.
Είναι ο κίνδυνος εσωτερικός (εντός της ΔΑ), εξωτερικός ή το αποτέλεσμα συμπαιγνίας?	Λεπτομέρειες για το αν ο κίνδυνος είναι εσωτερικός (δηλ. μόνο εντός της ΔΑ), εξωτερικός (μόνο εντός κάποιου φορέα που ανήκει στο εξωτερικό περιβάλλον της ΔΑ) ή είναι το αποτέλεσμα συμπαιγνίας (δηλ. εμπλέκονται περισσότεροι του ενός φορείς).

Σημείωση: Τα παραπάνω πεδία **συμπληρώνονται μόνο** στην περίπτωση που προστίθεται ένας νέος κίνδυνος στο εργαλείο.

2. Ποσοτικοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης και επίπτωσης Μικτού Κινδύνου (gross risk):

Η ομάδα αξιολογεί κάθε κίνδυνο, ξεκινώντας από την έννοια του Μικτού Κινδύνου. Σημειώνεται ότι *Μικτός* κίνδυνος θεωρείται το επίπεδο κινδύνου, πριν ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα κάποιου υφιστάμενου ή προγραμματισμένου μέτρου ελέγχου

Για την αξιολόγηση/ ποσοτικοποίηση ενός μικτού κινδύνου χρησιμοποιούνται δύο βασικά κριτήρια:

- ⇒ η πιθανότητα εκδήλωσής του [*χρονικός ορίζοντας 7 ετών, όσο η προγραμματική περίοδος*], και
- ⇒ η σοβαρότητα της επίπτωσης που θα έχει, στην περίπτωση που συμβεί [*οικονομική επίπτωση και μη-οικονομική επίπτωση*]

Στο εργαλείο:

- ✓ Για την *επίπτωση του κινδύνου*, η ομάδα αυτο-αξιολόγησης της ΔΑ επιλέγει από μία drop-down list, ένα βαθμό, από 1 έως 4, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

Βαθμός	Επίπτωση στη Φήμη	Επίπτωση στους στόχους
1	Περιορισμένη/ ασήμαντη επίπτωση	Επιπρόσθετη εργασία, που καθυστερεί άλλες διεργασίες
2	Μικρή επίπτωση	Καθυστέρηση στην επίτευξη του στόχου του προγράμματος
3	Σημαντική επίπτωση, π.χ. η φύση της απάτης είναι ιδιαίτερα σημαντική ή εμπλέκονται πολλοί δικαιούχοι	Τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη του στόχου του προγράμματος ή δημιουργείται καθυστέρηση σε στρατηγικό στόχο
4	Κρίσιμη επίπτωση: Επίσημη έρευνα από ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. η υπόθεση έχει φθάσει στο Κοινοβούλιο και/ή υπάρχουν αρνητικά δημοσιεύματα στον Τύπο	Τίθεται σε κίνδυνο στρατηγικός στόχος

- ✓ Για την *πιθανότητα εκδήλωσης του κινδύνου* (δηλ. την πιθανότητα ο κίνδυνος αυτός να συμβεί εντός της 7ετούς ΠΠ), η ομάδα αυτο-αξιολόγησης της ΔΑ επιλέγει από μία drop-down list, ένα βαθμό, από 1 έως 4:

Βαθμός	Πιθανότητα
1	Δεν θα εμφανιστεί σχεδόν ποτέ
2	Θα συμβεί σπάνια
3	Θα συμβεί κάποιες φορές
4	Θα εμφανίζεται συχνά

- ✓ Με βάση τις παραπάνω βαθμολογίες, το εργαλείο υπολογίζει αυτόματα τη συνολική βαθμολογία και το επίπεδο του Μικτού Κινδύνου. Η αντιστοίχιση έχει ως εξής:

Βαθμολογία	Επίπεδο Μικτού Κινδύνου
1 έως 3	Ανεκτός/ αποδεκτός
4 έως 6	Σημαντικός
8 έως 16	Κρίσιμος

3. Εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων ελέγχου που ήδη εφαρμόζονται για τον περιορισμό του μικτού κινδύνου

Η ομάδα αυτο-αξιολόγησης της ΔΑ επιλέγει ανά Κίνδυνο, από μία drop-down list, μέτρα/ενέργειες ελέγχου που ήδη εφαρμόζονται για την *πρόληψη* αυτού του κινδύνου.

Στη διεργασία «Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων», και για τον κίνδυνο «σύγκρουση συμφερόντων στην Επιτροπή Αξιολόγησης, παραδείγματα μέτρων που έχουν αντιστοιχηθεί, είναι:

- ✓ Όλες οι προσκλήσεις για υποβολή αιτήσεων δημοσιεύονται
- ✓ Όλες οι αιτήσεις αξιολογούνται με βάση εφαρμοζόμενα κριτήρια, κλπ

Τα μέτρα που έχουν προκαθοριστεί είναι μόνο παραδείγματα και μπορούν είτε να απαλειφθούν από την ομάδα αξιολόγησης εάν δεν εφαρμόζονται, είτε να προστεθούν άλλα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του εντοπισθέντος κινδύνου. Ενδεχομένως, ένα μέτρο ελέγχου που έχει συσχετιστεί με κάποιον συγκεκριμένο κίνδυνο να είναι κατάλληλο και για άλλους κινδύνους: σε αυτή την περίπτωση τα μέτρα ελέγχου μπορούν να επαναληφθούν περισσότερες φορές. Ειδικότερα, η άσκηση μπορεί να διευκολυνθεί με μια απλή παραπομπή σε ήδη υπάρχοντα μέτρα ελέγχου που περιγράφονται ή/και απαριθμούνται π.χ. στην περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, σε εγχειρίδια, κλπ.

Τίτλος πεδίου στο εργαλείο	Οδηγία/ Παρατήρηση
Κωδικός Αναφοράς Μέτρου Ελέγχου	Για κάθε μέτρο ελέγχου υπάρχει ένας μοναδικός Κωδικός Αναφοράς, που σχετίζεται με τον κίνδυνο. π.χ. Για τον 1 ^ο κίνδυνο που έχει ενταχθεί στην διεργασία SR = Selection of applicants, και έχει κωδικό SR 1, τα μέτρα ελέγχου ξεκινούν με κωδικοποίηση SC 1.1 <i>Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση που προστίθεται νέο μέτρο ελέγχου στο σύστημα.</i>
Περιγραφή Μέτρου Ελέγχου	<i>Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση που προστίθεται νέο μέτρο ελέγχου στο σύστημα.</i>
Αποδεικνύεται/ τεκμηριώνεται η εφαρμογή του Μέτρου Ελέγχου;	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει «Yes» ή «No», ανάλογα με το αν τεκμηριώνεται ή όχι η εφαρμογή του μέτρου. Για παράδειγμα, τεκμηρίωση της έγκρισης μίας αίτησης, αποτελεί η υπογραφή [υπάρχει υπογραφή → αποδεικνύεται η εφαρμογή του μέτρου]
Το Μέτρο Ελέγχου εξετάζεται σε τακτική βάση;	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει «Yes» ή «No», ανάλογα με το αν, εξετάζεται τακτικά ή όχι η εφαρμογή του μέτρου. Πώς μπορεί να εξετάζεται η εφαρμογή; μέσω εσωτερικού ή εξωτερικού ελέγχου [audit] ή μέσω άλλου συστήματος παρακολούθησης
Πόσο βέβαιοι είσαστε ως προς την αποτελεσματικότητα αυτού του Μέτρου;	Βασισόμενη εν μέρει στις απαντήσεις των δύο προηγούμενων ερωτήσεων, η ομάδα θα πρέπει να καταγράψει πόσο βέβαιη είναι σε σχέση με αποτελεσματικότητα αυτού του Μέτρου για τον περιορισμό του εντοπισμένου κινδύνου: [Υψηλή-High, Μέτρια-Medium, Μικρή-Low βεβαιότητα]. Αν για παράδειγμα, η εφαρμογή του μέτρου ελέγχου δεν αποδεικνύεται ή δεν εξετάζεται, το επίπεδο βεβαιότητας είναι χαμηλό.
Αποτέλεσμα των <i>συνδυασμένων</i> μέτρων ελέγχου, στο κριτήριο «Επίπτωση Κινδύνου», λαμβάνοντας υπόψη τα <i>επίπεδα βεβαιότητας</i>	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει μία τιμή, από (-1) έως (-4), που δείχνει κατά πόσο πιστεύει ότι έχει μειωθεί η «επίπτωση κινδύνου», μέσω της λήψης των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου. Τα μέτρα ελέγχου που ανιχνεύουν την απάτη μειώνουν την επίπτωση της απάτης, καθώς δείχνουν ότι λειτουργούν οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου.
Αποτέλεσμα των <i>συνδυασμένων</i> μέτρων ελέγχου, στο κριτήριο «Πιθανότητα Εκδήλωσης Κινδύνου», λαμβάνοντας υπόψη τα <i>επίπεδα βεβαιότητας</i>	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει μία τιμή, από (-1) έως (-4), που δείχνει κατά πόσο πιστεύει ότι έχει μειωθεί η «Πιθανότητα Εκδήλωσης Κινδύνου», μέσω της λήψης των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου. Τα μέτρα ελέγχου που ανιχνεύουν την απάτη μειώνουν την πιθανότητα εκδήλωσης της απάτης <i>μόνο έμμεσα</i> .

4. Εκτίμηση του «Καθαρού» (net) Κινδύνου: λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου και της αποτελεσματικότητάς τους, δηλ. η κατάσταση ως έχει αυτή τη στιγμή.

- ✓ Η *επίπτωση του Καθαρού Κινδύνου*, υπολογίζεται αυτόματα από το εργαλείο. Πώς; Αφαιρεί το «Αποτέλεσμα των συνδυασμένων υφιστάμενων μέτρων ελέγχου», από την «Επίπτωση του Μικτού Κινδύνου». Το αποτέλεσμα του αυτόματου υπολογισμού θα πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια, ώστε να επιβεβαιωθεί ότι η αξιολόγηση είναι λογική:

Βαθμός	Επίπτωση στη Φήμη	Επίπτωση στους στόχους
1	Περιορισμένη/ ασήμαντη επίπτωση	Επιπρόσθετη εργασία, που καθυστερεί άλλες διεργασίες
2	Μικρή επίπτωση	Καθυστέρηση στην επίτευξη του στόχου του προγράμματος
3	Σημαντική επίπτωση, π.χ. η φύση της απάτης είναι ιδιαίτερα σημαντική ή εμπλέκονται πολλοί δικαιούχοι	Τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη του στόχου του προγράμματος ή δημιουργείται καθυστέρηση σε στρατηγικό στόχο
4	Κρίσιμη επίπτωση: Επίσημη έρευνα από ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. η υπόθεση έχει φθάσει στο Κοινοβούλιο και/ή υπάρχουν αρνητικά δημοσιεύματα στον τύπο	Τίθεται σε κίνδυνο στρατηγικός στόχος

- ✓ Η *πιθανότητα εκδήλωσης του Καθαρού Κινδύνου* υπολογίζεται επίσης αυτόματα. Πώς; Αφαιρεί το «Αποτέλεσμα των συνδυασμένων υφιστάμενων μέτρων ελέγχου», από την «Πιθανότητα εκδήλωσης του Μικτού Κινδύνου». Το αποτέλεσμα του αυτόματου υπολογισμού θα πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια, ώστε να επιβεβαιωθεί ότι η αξιολόγηση είναι λογική:

Βαθμός	Πιθανότητα
1	Δε θα εμφανιστεί σχεδόν ποτέ
2	Θα συμβεί σπάνια
3	Θα συμβεί κάποιες φορές
4	Θα εμφανίζεται συχνά

- ✓ Με βάση τις παραπάνω βαθμολογίες, το εργαλείο υπολογίζει αυτόματα τη συνολική βαθμολογία και το επίπεδο του Καθαρού Κινδύνου. Η αντιστοίχιση έχει ως εξής:

Βαθμολογία	Επίπεδο Καθαρού Κινδύνου
1 έως 3	Ανεκτός/ αποδεκτός
4 έως 6	Σημαντικός
8 έως 16	Κρίσιμος

5. Σχέδιο Δράσης για να τεθούν σε εφαρμογή, αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα κατά της απάτης. Εκτίμηση του αποτελέσματος που θα έχουν στον «καθαρό» κίνδυνο, τα επιπρόσθετα μέτρα ελέγχου που προγραμματίζεται να ληφθούν.

Τίτλος πεδίου στο εργαλείο	Οδηγία / Παρατήρηση
Επιπρόσθετο Μέτρο Ελέγχου που σχεδιάζεται/ προγραμματίζεται	Πλήρης περιγραφή των μέτρων που σχεδιάζεται να τεθούν σε εφαρμογή. Στο παράρτημα 2 του Guidance Note περιλαμβάνονται προτεινόμενα μέτρα για τον περιορισμό της απάτης, ανά διεργασία και κίνδυνο.
Υπεύθυνος	Για κάθε προγραμματιζόμενο/ σχεδιαζόμενο μέτρο ελέγχου, καθορίζεται ένα άτομο (<i>ή ρόλος</i>), το οποίο θα πρέπει να συμφωνήσει ότι θα αναλάβει τη ευθύνη για αυτό το μέτρο και θα είναι υπόλογος για την εισαγωγή του και την αποτελεσματική του λειτουργία.
Προθεσμία εφαρμογής	Για κάθε νέο μέτρο ελέγχου, καθορίζεται μία προθεσμία για την εφαρμογή του. Ο Υπεύθυνος θα πρέπει να συμφωνήσει ως προς την προθεσμία αυτή και να είναι υπόλογος για την εισαγωγή του νέου μέτρου εντός της προθεσμίας.
Αποτέλεσμα των <i>συνδυασμένων επιπρόσθετων</i> μέτρων ελέγχου, στο κριτήριο «Επίπτωση Κινδύνου»	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει μία τιμή, από (-1) έως (-4), που δείχνει κατά πόσο πιστεύει ότι θα μειωθεί η «επίπτωση κινδύνου», από τη λήψη των σχεδιαζόμενων επιπρόσθετων μέτρων ελέγχου.
Αποτέλεσμα των <i>συνδυασμένων επιπρόσθετων</i> μέτρων ελέγχου, στο κριτήριο «Πιθανότητα Εκδήλωσης Κινδύνου»	Από την drop-down list, η ομάδα επιλέγει μία τιμή, από (-1) έως (-4), που δείχνει κατά πόσο πιστεύει ότι θα μειωθεί η «Πιθανότητα Εκδήλωσης Κινδύνου», από τη λήψη των σχεδιαζόμενων επιπρόσθετων μέτρων ελέγχου.

6. Κίνδυνος-Στόχος (Target Risk). Αναφέρεται στο επίπεδο κινδύνου, αφού ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα υφιστάμενων ή/ και σχεδιαζόμενων μέτρων ελέγχου.

- ✓ Η *επίπτωση του Κινδύνου-Στόχου* υπολογίζεται αυτόματα από το εργαλείο. Πώς; Αφαιρεί το «Αποτέλεσμα των συνδυασμένων επιπρόσθετων μέτρων ελέγχου», από την «Επίπτωση του Καθαρού Κινδύνου». Το αποτέλεσμα του αυτόματου υπολογισμού θα πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια, ώστε να επιβεβαιωθεί ότι η αξιολόγηση είναι λογική:

Βαθμός	Επίπτωση στη Φήμη	Επίπτωση στους στόχους
1	Περιορισμένη/ ασήμαντη επίπτωση	Επιπρόσθετη εργασία, που καθυστερεί άλλες διεργασίες
2	Μικρή επίπτωση	Καθυστέρηση στην επίτευξη του στόχου του προγράμματος
3	Σημαντική επίπτωση, π.χ. η φύση της απάτης είναι ιδιαίτερα σημαντική ή εμπλέκονται πολλοί δικαιούχοι	Τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη του στόχου του προγράμματος ή δημιουργείται καθυστέρηση σε στρατηγικό στόχο
4	Κρίσιμη επίπτωση: Επίσημη έρευνα από ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. η υπόθεση έχει φθάσει στο Κοινοβούλιο και/ή υπάρχουν αρνητικά δημοσιεύματα στον τύπο	Τίθεται σε κίνδυνο στρατηγικός στόχος

- ✓ Η *πιθανότητα εκδήλωσης του Κινδύνου-Στόχου* υπολογίζεται επίσης αυτόματα. Πώς; Αφαιρεί το «Αποτέλεσμα των συνδυασμένων επιπρόσθετων μέτρων ελέγχου», από την «Πιθανότητα εκδήλωσης του Καθαρού Κινδύνου». Το αποτέλεσμα του αυτόματου υπολογισμού θα πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια, ώστε να επιβεβαιωθεί ότι η αξιολόγηση είναι λογική:

Βαθμός	Πιθανότητα
1	Δε θα εμφανιστεί σχεδόν ποτέ
2	Θα συμβεί σπάνια
3	Θα συμβεί κάποιες φορές
4	Θα εμφανίζεται συχνά

- ✓ Με βάση τις παραπάνω βαθμολογίες, το εργαλείο υπολογίζει αυτόματα τη συνολική βαθμολογία και το επίπεδο του Κινδύνου-Στόχου. Η αντιστοίχιση έχει ως εξής:

Βαθμολογία	Επίπεδο Κινδύνου-Στόχου
1 έως 3	Ανεκτός/ αποδεκτός
4 έως 6	Σημαντικός
8 έως 16	Κρίσιμος